

Geta

– granne med norrhavet

turistguide 2009

Välkommen till Geta kommun!

Den nordligaste kommunen på fasta Åland hälsar Dig välkommen till naturens stillhet, höga höjder med storslagna vyer, spännande fiske, mörka grottor, evenemang och traditionsenligt firande av högtider och mycket, mycket mer.

Här finns högkvalitativ kommunal och privat service såsom skola, daghem, bibliotek, äldreboende, hyresbostäder, restauranger, turistanläggningar, hantverkare, livsmedelsproducenter, butik, post och bank.

Författaren Valdemar Nyman ger en fingervisning av den känsla Geta ger Dig:

*Paketera in Getabergen åt mig i silkespapper och stan-
nifolie, i vitt och i blått och barkbrunnrött och grågrönt
för att få med de rätta färgerna, belysningseffekterna,
hårdhets- och mjukhetsgrad. Och så var det dofterna.
Hur ta med dem? Bergsångor- salt- kärrdunst- tallbarr.*

Welcome to Geta!

Geta, the most northern municipality on the Åland Islands, welcomes you to peaceful nature, heights with breathtaking views, exciting fishing, dark caves, traditional celebration of Midsummer, and much, much more. You get here in only 30 min. from Mariehamn, and in only 40 min from Eckerö, but it will take its time before you feel ready to leave Geta.

Tervetuloa Getaan!

Geta, Ahvenanmaan pohjoisin kunta toivotta Sinut tervetulleeksi ainutlaatuiseen luonnonelämykseen. Rauha, korkeat kukkulat, mahtavat näköalat, houkuttelevat kalavedet, jännittävät luolat, perinteinen juhannuksen vietto ja paljon, paljon muuta kutsuvat tutustumaan monipuoliseen lomanviettoon. Matka Maarianhaminasta kestää vain 30 min., Eckerösta vain 40 min., mutta kestää kauan ennen kun olet halukas jättämään Getan.

Geta kommunkansli, Getavägen 2115, Vestergeta, AX-22 340 Geta.
Tel. +358 (0)18 49 300, fax 49 390, info@geta.ax, www.geta.ax

Evenemang

Midsummerafton stångresning vid Furulund kl. 15 och på Dånö kl. 20.

26-28.6.2009 **Geta poesi och visa**, <http://home.aland.net/getapoesiochvisa>

18.7.2009 **Getadagen**, marknad och utställning

26.9.2009 **Getadraget**, en av Ålands största fisketävlingar

För mer information: Turistinformationen, tel. +358 18 49507 (juni-aug), Kommunkansliet, tel +358 18 49300, info@geta.ax (sept-maj)

Events

Midsummer is celebrated by erecting the traditional maypole, at 3 p.m. at Furulund, at 8 p.m. in Dånö.

26-28.6.2009 **Geta poesi och visa**: music festival, <http://home.aland.net/getapoesiochvisa>

18.7.2009 **Getadagen** (The Day of Geta): market and exhibition.

29.9.2009 **Getadraget**: one of the biggest fishing competitions on the Åland Islands.

For more information:

Tourist Information phone
+358 18 49507, (June-August)
Municipality office phone
+358 18 49300,
info@geta.ax (September-May)

Tapahtumat

Juhannusaatto vietetään Furulundissa klo 15 ja Dånössä klo 20, jolloin pystytetään paikalliset juhannussalot.

26-28.6.2009 **Geta poesi och visa**: musiikkijuhla, <http://home.aland.net/getapoesiochvisa>

18.7.2009 **Getan päivä**: markkinat ja näyttely.

29.9.2009 **Getadraget**: Ahvenanmaan suurimpia kalastuskilpailuja

Lisää tietoja saat:

Turisti-informaatio puh.
+358 18 49507 (kesä-elokuu)
Kunnankanslia puh. +358 18 49300, info@geta.ax
(syys-toukokuu)

Sevärdheter

Dånö hembygdsmuseum **A**

Öppet 30.6 - 12.8. lö-sö kl. 13-16.
Övriga tider enligt ö.k., t +358-18-49508/04575958408, 49532, 49401, 49579. Inträde 2 €, barn u. 12 år gratis. Grupper min. 15 €.

På det vackra Dånö vid en fjordlik vik, ligger Dånö hembygdsmuseum. Museet visar hur man levde i ett typiskt lots- och fiskartorp förr i världen.

Stugan beboddes senast av Amanda Nordblom (1854-1927). Hon var känd som en god handarbetare med känsla för stil och kvalitet. Amanda och textilkonstnären Anna Kajsa Sundberg från Pantsarnäs i Geta, gjorde förlagan till Geta folkdräkt. Folkdräkten kan än

idag ses vid exempelvis midsommarfirandet och andra högtider i kommunen.

Inventarierna från lotstorpet har kompletterats med husgeråd och verktyg som skänkts, deponerats eller ropats in på auktioner. Bland dyrgriparna kan nämnas en galjonsfigur och ett skåp från 1700-talet.

Sights

The local history museum in Dånö

The museum exposes the life of fishermen and pilots in the old days. Open 30.6-12.8 sa-su 13-16 p.m. For visits outside opening hours phone +358 18 49 508, +358 457 595 8408, +358 18 49 401 or +358 18 49532.

Nähtävvydet

Dånön kotiseutumuseo

Museossa voit nähdä miten ennen elettiin kalastaja- ja luotsitorpassa. Avoinna 30.6 – 12.8 la-su kl 13-16. Muina aikoina sopimuksen mukaan puh.. +358 18 49 508, +358 457 595 8408, +358 18 49 401 tai +358 18 49532

Kulturarvsstugan **B**

Cottage from 19th century in traditional Åland style. Open sundays 12-16 p.m. during the summer.

5.7 visas gaffelvirkning och tillverkning av pappersblommor. Barnen får tälja barkbåtar. Utställning av gamla fotografier från Geta.

12.7 visas spånad och keramik samt tillverkning av trasdockor. Fotoutställningen utökas och visas hela sommaren.

19.7 demonstreras olika metoder för stärkning av tyger. Sture Ahlström från Hammarland tillverkar och säljer arbeten i järntråd, s.k. luffarslöjd.

Stugan är ett torp i 1800-talsstil, som man lämpligen når till fots från Medeltidsstigen. Det går också bra att köra in med bil från Södravägen. I stugan ordnar Geta sockensällskap servering och visning av hantverk sommar-söndagar kl 12-16.

Torppa 1800-luvun malliin, jossa sunnuntaisin klo 12-16 tarjoulua ja erilaisten käsitöiden esittelyä sekä vanhoja valokuvia Getasta.

26.7 kokas rödmylla under förutsättning att eldning är tillåten. Lite färg kan ännu reserveras om någon behöver.

2.8 Växtfärgning samt reparbeten och knopar.

9.8 visar Torsten Blomqvist nätbinding.

16.8 Programmet öppet.

Reservation för ändringar i programmet. Alla öppethållningsdagar kl. 12-16 säljs kaffe, te, saft och bulle. Aktuell info tel. 0457 3555802.

Geta kyrka C

Geta kyrka är helgad åt St. Göran. Kyrkobyggnaden med långhus och sakristia i norr härstammar troligen från 1460-talet. Vapenhuset i söder är byggt i tegel år 1826. Klockstapeln, från 1600-talet, är unik i sitt slag då den är fristående från kyrkan.

Det sägs att byggnationen av Geta kyrka ursprungligen påbörjades invid gravfälten i Olofsnäs. Alla getabor var dock inte eniga om placeringen, varför vestergetaborna på natten rev det som olofsnäsborna byggt på dagen. Slutligen enades byarna om att vid bygränsen släppa en ox som hade en sten kopplad efter sig. Där oxen stannade skulle kyrkan uppföras. Oxen stannade i Vestergeta och kyrkan kunde slutligen byggas i samförstånd mellan byarna.

The Church of Geta

The church building is most likely from the 1460's.

Geta kyrka, helgad åt Sankt Göran, ligger mitt i kommunens hjärta i byn Vestergeta.

Getan kirkko

Kirkkorakennus on todennäköisesti peräisin 1460-luvulta.

Getabergen D

Getabergen, 107 meter ö.h., utgör ett skydd mot nordliga vindar och det stormiga Norrhavet, och är en storslagen utsiktsplats. Det 15 meter höga utsiktstornet erbjuder långsträckta vyer över både Norrhavet och det åländska fastlandet. Vid klart väder kan man t.o.m. skymta det svenska fastlandet i väst.

Från Getabergen kan man följa en stig som leder till Getagrottan vilken var en tillflyktsplats för ordsbefolkningen under stora ofreden i början av 1700-talet. Fortsätt stigen ned till Djupviken, en naturhamn känd bland båtfolk för dess skyddade läge med det tillsynes oändliga Norrhavet utanför.

Getabergen var tillsammans med Orrdalsklint det första land som kunde skönjas av Åland efter istiden och här bosatte sig de första ålänningarna för ca. 6 000 år sedan. Sedan den tiden har landet höjt sig ungefär 60 meter och tusentals öar ligger utspridda där det förr var öppet hav.

The Hills of Geta

With its 107 m. above sea level the Hills of Geta offers you fantastic views. From the tower (15 m) you can see far to the North and over the Alandic mainland.

Getan vuoret

Getan vuoret kohoavat 107 m merenpinnan yläpuolelle ja tarjoavat upean näköalan. Näköalatornista (15 m.) näet kauas Pohjoismerelle ja Manner-Ahvenanmaalle.

Biblioteket E

När skolan byggdes om och ut, fick också biblioteket nya utrymmen. Kommunbiblioteket är idag inrymt i skolans gamla gymnastiksal. Takhöjden och inredningen i övrigt ger en behaglig känsla och atmosfär. Välj mellan närmare 8 000 titlar, eller läs om inredning, motor, mode, idoler etc., i någon av tidningarna som erbjuds. Mediateket i anslutning till biblioteket erbjuder internetuppkoppling och möjlighet till utskrifter. Utställningar av diverse slag anordnas på biblioteket med jämna mellanrum.

Biblioteket har öppet tisdagar kl. 13-17 och torsdagar kl. 16-20 (även sommartid).

Library

The library is in the same building as the school, in Vestergeta, and offers almost 8 000 titles, several magazines and access to Internet.

Opening hours: Tuesdays 13-17 and thursdays 16-20.

Kirjasto

Kirjasto on koulurakennuksen yhteydessä Vestergetassa ja tarjoaa lähes 8 000 teosta, useita aikakauslehtiä ja internetin käyttömahdollisuuden. Kirjasto on avoinna tiistaisin klo. 13-17 ja torstaisin klo. 16-20 (myös kesäisin).

Stigarna i Geta!

Upplöv Getas fantastiska omgivningar genom stigarna i Geta.

Grottstigen

Ca 5 km lång, med start vid restaurang Soltuna, Getabergen.

Upplöv fullständigt vildsinta bergsformationer... grottan där Stefan Löfving gömde sig undan de ryska soldaterna... hisnande branter vid Djupvik.

Medeltidsstigen

Ca 2,5 km lång, med start vid Geta kyrka. En vandring bakåt i tiden. Du börjar vid 1800-talets mitt, möter 1700-talet mitt i skogen, når 1000-talet vid Olofsnäs träsk, och kommer sedan tillbaka till nutiden. Terrängen är kuperad och omväxlande, med soliga enbackar och mossbelupen granskog.

Höckböle holmarna

Tag av till vänster från landsvägen i Östergeta, på den smala grusvägen vid busshållplatsen och kör fram till skylten "Naturreservat 400 meter". Stigen för dig förbi åkrarna upp mot en lövskogs-

klädd kulle. Den övergår småningom i allra frodigaste löväng. Här kan du uppleva den åländska blomprakten, långt från trafik och störande ljud.

Trollstigen

Ca 1 km, med start vid restaurang Soltuna, Getabergen. Stigen är tänkt för barn 4-10 år. Den berättar om naturen och djuren i Getabergen, men framförallt berättar den en saga om stortrollen, jätten Singer, harpalten, de luriga istrollen och lilla Vill Vallareman. Den spännande terrängen, med klyftor och martallar förstärker stämningen.

The paths

Grottstigen (Cave path): 5 km, begins by restaurant Soltuna

Medeltidsstigen (Path of the Middle Ages): 2,5 km, begins by the Church of Geta

Höckböle holmarna (Höckböle islets): Drive along the main road to Östergeta, find the sign that says "Getaön" and "Havsvidden", and turn in the opposite direction. Follow the narrow gravel road along the small lake for about 300 m, until you reach the sign "Naturreservat 400 m".

Trollstigen (The Path of the Troll): 1 km, begins by restaurant Soltuna, for children in the age 4-10 years.

Luontopolut

Grottstigen (Luolapolku): 5 km, alkaa Ravintola Soltunan kohdalta

Medeltidsstigen (Keskiajan polku): 2,5 km, alkaa Getan kirkon kohdalta

Höckböle holmarna (Höckbölen luodot): Östergetaan tultaessa on viitta jossa lukee "Getaön" ja "Havsvidden". Käänny vastakkaiseen suuntaan, kapealle soratielle. Seuraa tietä lammen rantaa pitkin, n 300 m, kunnes näet viitan: "Naturreservat 400 m".

Trollstigen (Peikon polku): 1 km, alkaa Ravintola Soltunan kohdalta, polku sopii 4-10 vuotiaille lapsille.

1

Ålands vackraste plats!

100 meter över havet ligger GETABERGEN med en magnifik utsikt. Här uppe kan du hyra ÖVERNATTNINGSSTUGOR, SPELA MINIGOLF, besöka HEMSLÖJDS-BODEN, UTSIKTSTORNET, GROTTORNA och gå VANDRINGSLED.

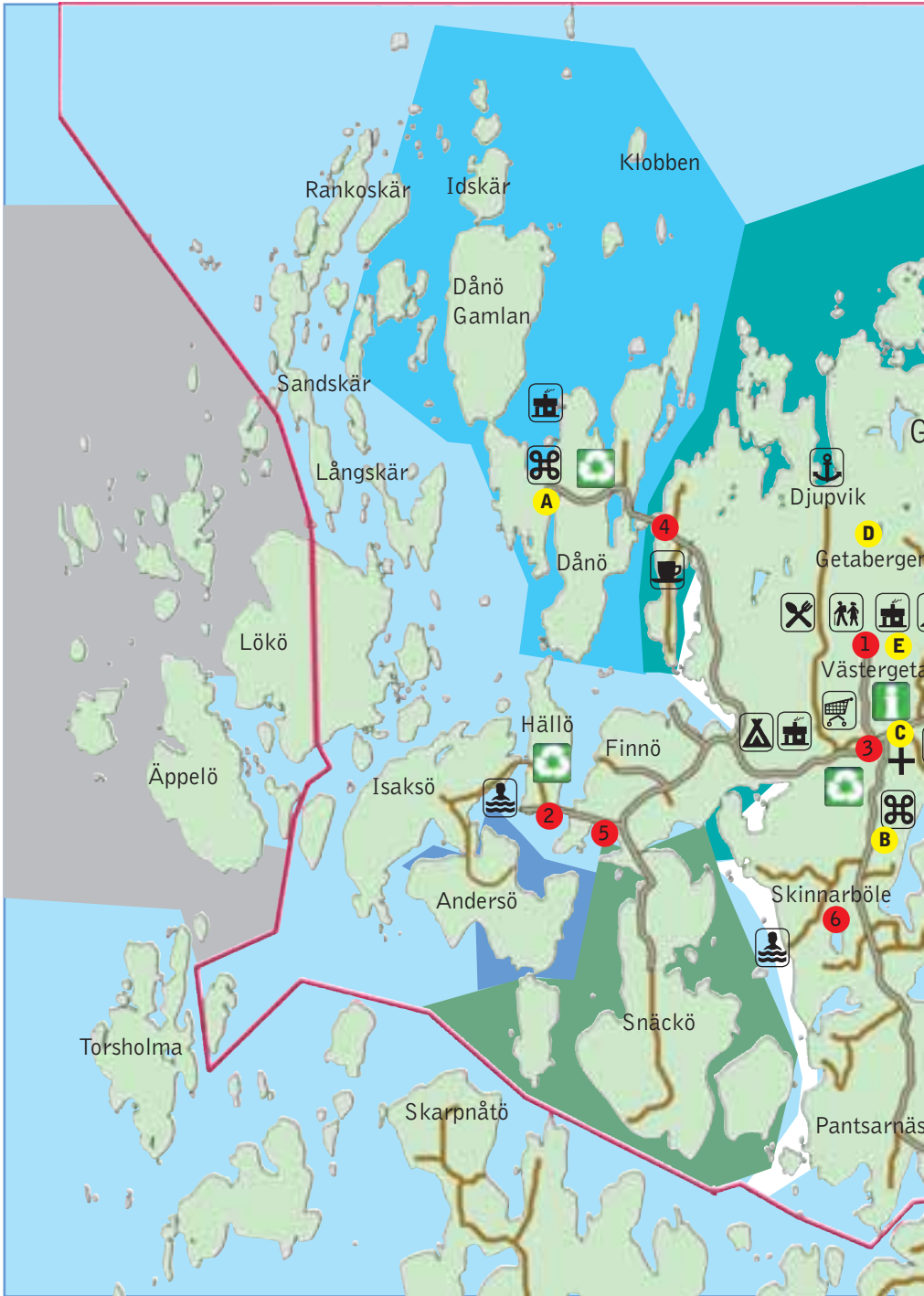
Men det bästa av allt är nog att du kan njuta av

god mat till rätt pris

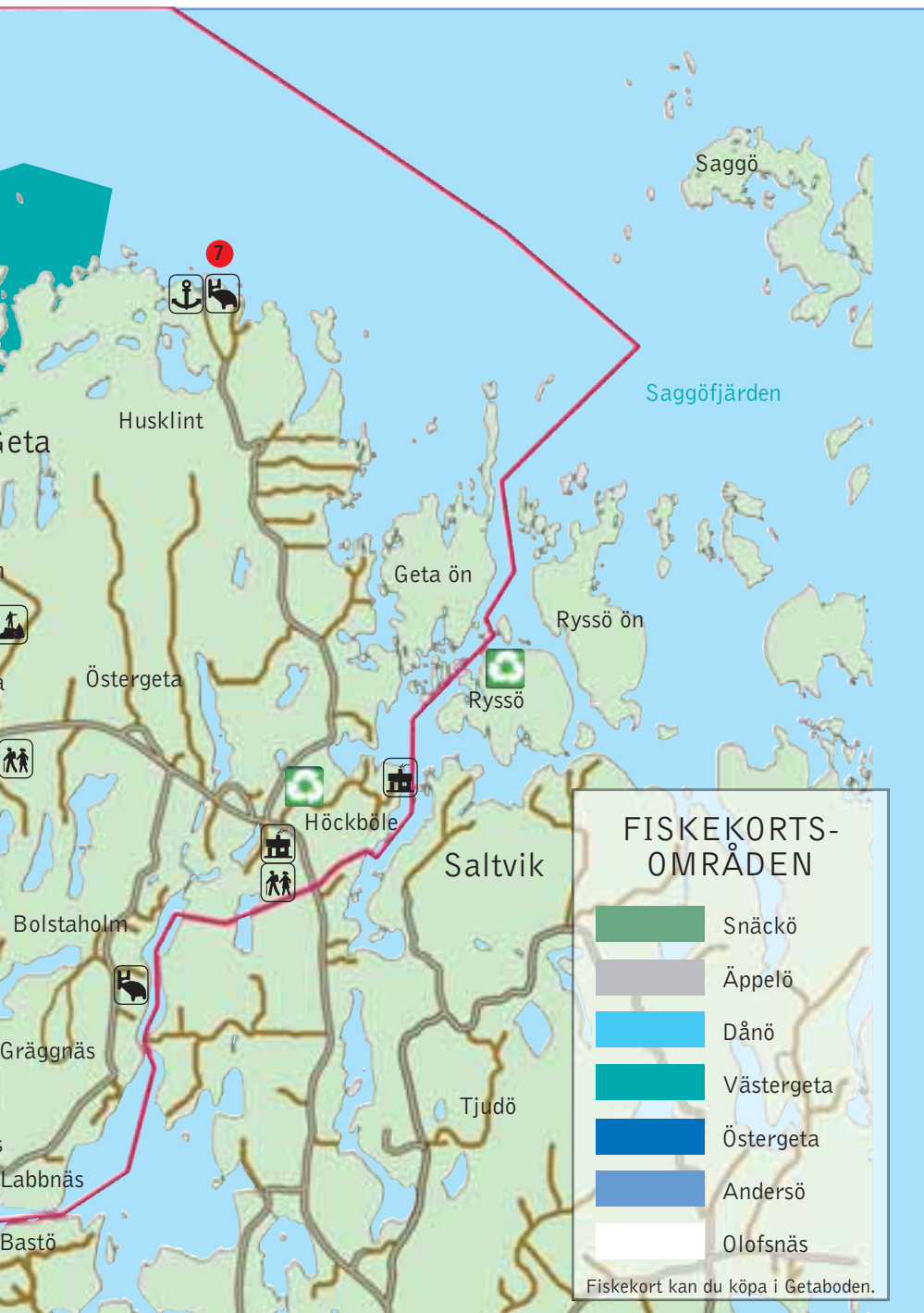
i CAFÉET och i RESTAURANGEN som har fullständiga rättigheter. Uma dig en skön stund på Getabergen och ät gott på Ålands nordligaste och högst belägna restaurang. Välkommen!

GETABERGEN
Öppet alla dagar:
Café 09-22, Rest: 12-22

2

Cykelfärjan Silvana

SKARPNÅTÖ, Hammarland – HÄLLÖ, Geta

15.6-30.6, 1-20.8	1.7-31.7
Fr. Skarpnåtö 12.00	Fr. Skarpnåtö 12.00 16.30
Fr. Hällö 12.30	Fr. Hällö 12.30 17.00

Skarpnåtö

Sjötrafik

Telefon/Fax: 37212

GSM 0400-229 149

3

GETABODEN

- Livs
- Bensin
- Medicinskåp

Hos oss finns också

- Frimärken
- Transporter

Vardagar 9-18, lö 9-15,
sö (juli) 12-16.
Tel. 49507, fax 49560.

Fakta om Geta

- invånare 456 (nettoökning med 13 invånare år 2008)

- yta 187,9 km²

Viktiga nummer

Riktnummer till Finland +358, Åland +358 18
Kommunkansli (må-to 9-11.30, 12.30-15) tel. 49300
Alarm 112

Service

Bank, Ålandsbanken Vestergeta (ej automat), tel. 49677
Bibliotek och mediatek, Geta skola ti 12-15, to 18-21, tel. 49351
Butik, Getaboden post, bränsle- och gasolförsäljning, medicinskåp, fiskekort, tel. 49507
Verkstad, Granqvists allservice, tel. 49610

Fiskekort

Getaboden i Vestergeta, tel. 49 507

Turistinformation

Getaboden i Vestergeta, tel. 49507

Näringslivet

Geta kommun har företagstata Ålands högsta egenföretagsamhet. Jordbruk och fiske sysselsätter många getabor, liksom serviceyrken både i kommunen och på annat håll på Åland. Äppelodlingen är omfattande. Företag med anknytning till hantverk och turism finns i kommunen t.ex. restauranger, stugbyar och gårdsförsäljning.

Infrastruktur

Kommunen erbjuder sina invånare en hög service-nivå: åldringsboende, daghem och skola för åk 1-6. I anknytning till skolan finns även bibliotek och en allaktivitetshall.

Boende

Kommunen har ett nyligen färdigt byggnadsplanerat bostadsområde i Vestergeta. På byggnadsplanerade områden krävs inte åländsk hembgdsrätt för att bosätta sig. I kommunen finns även såväl kommunala som privata hyreslägenheter.

I Geta betalar man numera ingen fastighetskatt för permanentboda fastigheter. Den allmänna inkomst-skatteprocenten är 18,5%, men möjlighet till avdrag för bl.a. resor till och från arbetsplatsen.

Kontaktuppgifter

Kommunkansliet tel. 49300, fax 49390,
info@geta.ax, www.geta.ax

Enebo hantverk och Café **4**

Långö 040 557533. Öppet alla dagar 11-18 sommartid. www.aland.net/enebo

Linastugans hantverk **5**

Handvävda textilier i egen design, reparbeten. Te och glass. Öppet sommar tis-fre 12-17 eller enl. överenskommelse, tel 018-49694, 040 7301499.

Västerängens självplock **6**

i Knutnäs. Fräscha grönsaker, bär, kryddväxter, potatis och rotfrukter. Allt naturligt odlat. Öppet alla dagar under sommaren. Innehavare: Christina Söderström, tel. 018-49542

Guidad tur till Sälskär **2**

Alla onsdagar i juli månad avgång kl. 17 från Hällö, och alla onsdagar i augusti kl. 18.00 från Skarpnätö. 25 €/15 €.

Boka på tel. +358 18 37212, +358 400 229 149.

Allt om Åland
– finner du i Ålands största
tidning

ÅLAND

Behöver du taxi?

EKER'S TAXI
0457 033 2211

EL – VVS – BYGG
Vi fixar det!

info@axinstallatoren.com
0457 004 9722

 Installatören Ab

Två timmar
över Ålands hav!

ECKERÖ LINJEN

Bokning:
Tel. växel (018) 28 000, fax (018) 28 380.
info@eckerolinjen.fi www.eckerolinjen.fi

Mattssons...
ALLT
DU BEHÖVER
– ändå
klöver över!

K K Fina MARKET ERIK MATSSON
GÖDBY, TEL. 43 250
JÄRNAVD. 432 543

Busstidtabell Geta-Mariehamn-Geta 6.6-19.8 2009

Måndag-fredag

Geta	Godby	Mariehamn
07.45	<u>08.20</u>	08.30
11.00*	11.25	11.50 R
17.55	<u>18.20</u>	18.45

Mariehamn	Godby	Geta
07.00	07.20	07.45
09.30	<u>09.55</u>	10.20
17.05	<u>17.30</u>	17.50

* = Via Kvarnbo ____ = bussbyte R = Kombinerar med Rosella

Trevlig
sommår!

VIKING LINE
buss

Sundqvist Buss AB, Bussplan, tel. 018-22570, www.vikinglinebuss.ax

Från soluppgång till stjärnfall

Samling på terrassen! Njut av god mat, svala drycker och en utsikt utan slut.

Bo i våra sköna rum, lägg till i den utbyggda gästhamnen eller kom hit för ett restaurangbesök. Terrassen är till för alla. Sitt kvar och studera stjärnhimlen när natten faller eller stig in och slå dig ned vid den stora brasan. Här varar varje sommardag lite längre.

Under juni, juli och augusti serveras vår terrassmeny med smått och gott dagligen mellan kl. 12-21.

HavsVidden
Hotel | Åland

www.havsvidden.com | info@havsvidden.com | +358 (0)18 49 408 | ★★★★★

Utgivare: Geta Ungdomsförening r.f. 2009
Produktion & Tryck: Mariehamns Tryckeri 4000 ex